

แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว

อภิรักษ์นาค
ห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2543

ISBN 974-664-046-1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

๑๗
๓ ๒๘๒๗
๒๕๔๓
๑.๑

4036801 ENTM/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ; วท.ม.(เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม / การอุปโภค / ผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว

กลุ่มงาน เพ็ชรเจริญ : แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว (GUIDELINES ON PARTICIPATION OF PEOPLE IN BANGKOK FOR GREEN LABEL PRODUCTS CONSUMPTION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สัญชัย สุนทิพันธ์วิหาร วท.ม., สยาม อรุณศรี มรกต วท.ม., ปริมา หวังวงศ์วิโรจน์ วท.บ. 159 หน้า. ISBN 974-664-046-1

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและปัจจัยของการมีส่วนร่วมและระดับความต้องการมีส่วนร่วมตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการซื้อและใช้รวมถึงเหตุผลในการซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว และศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่างและวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ โดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปร และการวิเคราะห์การจำแนกพหุ ซึ่งผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรมพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับต่ำ สำหรับระดับความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรมพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการมีส่วนร่วมในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์การผันแปรปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกิจกรรมพบว่า อายุและระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันจะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.001 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี จบการศึกษาระดับอนุปริญญา / ปวส.หรือเทียบเท่า เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากที่สุด

สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกิจกรรมพบว่า อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สีเขียวจะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับความรู้จะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีประสบการณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สีเขียวในระดับปานกลาง และมีความรู้ในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากกว่ากลุ่มอื่น

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว คือ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์แก่ผู้ประกอบการที่ผลิตผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว โดยผ่านทางสื่อ ที่เข้าใจได้ง่าย ในขณะที่ประชาชนควรจะให้ การตอบสนองโดยให้ความสนใจในข้อมูลและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว รวมถึงตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการรักษาสิ่งแวดล้อม เมื่อได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายแล้ว ผลิตภัณฑ์ฉลากเขียวจะเป็นเครื่องมือที่ดีในการป้องกัน ฟันฟู และรักษาสุขภาพแวดล้อมให้คงอยู่ต่อไป

4036801 ENTM/M : MAJOR : TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT ;
M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

KEY WORDS : GUIDELINES / PARTICIPATION / CONSUMPTION / GREEN LABEL PRODUCTS

KRISSANA PETCHAROEN: GUIDELINES ON PARTICIPATION OF PEOPLE IN BANGKOK FOR GREEN LABEL PRODUCTS CONSUMPTION. THESIS ADVISORS: SANCHAI SUTIPANWIHAN, M.Sc. SIAM ARUNSRIMORAKOD, M.Sc. PRIMA WANGWONGWOROTE, B.Sc. 159 p. ISBN 974-664-046-

1

The purpose of this research was to study the levels and factors affecting the participation and expected participation in the consumption of green label products by Bangkokians. Problems and obstacles involved in buying and using these products lead to activities and guidelines for participating and enhancing consumption of them. The sample group of the study consisted of 400 households in the Bangkok Metropolis. In this research, interview schedules were used as a tool for data collection. The findings of this study were obtained by using SPSS/PC⁺ software for calculating percentage, mean, standard deviation, analysis of variance (ANOVA) and multiple classification analysis (MCA). The results of this research can be summarized as follows:

Results of the study on participation in a given set of activities related to green label products consumption found that the majority of respondents had low level participation in all four activities. As for the levels of expected participation in a given set of activities, it was found that the majority of responses had a high level expected participation in all four activities.

The analysis of variance revealed that age and level of education were factors which had an influence on peoples' participation in all four activities to green label products consumption; the statistical significance was at 0.01 level. As for sex, occupation, income, experience on green products and knowledge did not show a statistical significance relationships. The results of multiple classification analysis showed that the sample group consisting of those who are 34-42 years old and have finished a diploma had a high level of participation in all activities.

The expected participation of respondents revealed that age, level of education, experience with green products were factors which had an influence on the levels of expected participation in activities; the statistical significance was at 0.05 level. Knowledge of green labels products was a factor which had an influence on the levels of expected participation in all activities; the statistical significance was at 0.05 level. The results of multiple classification analysis showed that the sample group consisting of those who were 34-42 years old, having finished a Bachelor Degree or higher, and having an intermediate level of experience with a high level of knowledge expressed willingness to participate in all activities.

From this study it was recommended that the government should be support the advertising and publicity of manufacturers who produce green label products through easy to understand media so as to generate more interest in the consumption of green label products, and more responsible behavior by the general public towards environmental preservation. Finally when this scheme receives the cooperation of everybody, the green label products should be a good tool for preservation and recovery of the environment for a sustainable future.